

# ΣΑΒΒΑΤΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΤΕΥΧΟΣ Α'. Ἀριθ. 19.

Σάββατον 11/23 Νοεμβρίου 1878.

Τιμὴ 3 χαρτόγραφα.

Κωνσταντινούπολις, 10/22 Νοεμβρίου.

## ΤΟ ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΟΝ ΖΗΤΗΜΑ ΚΑΙ ΑΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ.

Περὶ τοῦ ἐλληνοτουρκικοῦ ζητήματος ὁ παρισινὸς Χρόνος, ὄργανον, ὡς γνωστὸν, τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ τῆς Γαλλίας, ἐδημοσίευσεν ἀξιανάγνωστον ἄρθρον, ἐν ᾧ ὑπομνηστικῶν τὴν πρὸς τὴν Τουρκίαν πρόσκλησιν τοῦ συνεδρίου καὶ τὸ 24 ἄρθρου τῆς βερολινείου συνθήκης ἐπ' ἄγεται τὰ ἐπόμενα.

Ἡ πρόψις τοῦ συνεδρίου ἐπραγματοποιήθη καὶ δὲν ἐλητμονήθη ἡ λυπηρὰ ἐγκύκλιος δι' ἧς ἡ Πύλη ἀπέκρουεν ἀπολύτως πᾶσαν ἰδέαν παραχωρήσεων εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἐπειδὴ ἡ Γαλλία, ἐνθέρμως ἄλλως ὑποστηρικθεῖσα ὑπὸ τῆς Ἰταλίας, ἔλαβε τὴν πρωτοβουλίαν τῆς περὶ Ἑλλάδος προτάσεως ἣν ἀπεδέξατο τὸ συνέδριον, ἀρκούντως φυσικὸν εἶναι ὅτι μετ' ἰδιαζούσης φροντίξης μερίμνης περὶ τοῦ ὅρου τούτου τῆς βερολινείου συνθήκης. Ἀλλὰ σαφὲς εἶναι ὅτι, ἐντὸς τῶν μετρίων ὁρίων ἐν οἷς τὸ συνέδριον ἐθεώρησεν ἐκ τῶν προτέρων καθήκον νὰ περιορίσῃ τὴν ἐνέργειαν τῶν συνυπογραφασῶν δυνάμεων, τὸ ἔργον τῆς γαλλικῆς κυβερνήσεως εἶναι καὶ αὐτὸ ἐκ τῶν μετριοτάτων. Πᾶν ὅ,τι ἡ Γαλλία δύναται οὕτως εἶχόντων τῶν πραγμάτων νὰ πράξῃ εἶναι νὰ ὑπομνήσῃ τὴν ἐν Βερολίνῳ ληφθεῖσαν ἀπόφασιν, νὰ καταδείξῃ πρὸς τίνα προσκόμεντα συγκρούεται καὶ νὰ βολιδοσκοπήσῃ τὰς ἐνεστῶσας διαθέσεις τῶν δυνάμεων περὶ ἐπεμβάσεως, ἥτις ἀποφασισθεῖσα κατ' ἀρχὴν δεόν νὰ ἐνασκηθῇ κατὰ τὴν εὐκαιρον ὥραν.

Ἡ διακρίνωσις τοῦ κ. Βαδδινγκτον εἶναι ἤδη γνωστὴ ἐν Βερολίνῳ καὶ ἡ Βορειογερμανικὴ Ἐφημερίς προσέλεγε πρό τινων ἡμερῶν ὅτι θὰ τύχῃ καλλίστης ὑποδοχῆς. Ἐγνώσθη φυσικῶς τῷ λόγῳ ἐν

Ῥώμῃ ταχύτερον ἢ ἄλλοι, καθόσον ἐνεργήσαντες εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐκ συμφώνου μετὰ τῆς ἰταλικῆς κυβερνήσεως, ὀφείλομεν καὶ νὰ συνεννοηθῶμεν μετ' αὐτῆς ὅπως ἐπιληρθῶμεν τοῦ ζητήματος. Ἡ Ἐπαρχικὴ Ἀνταπόκρισις ἀναγγέλλει ὅτι καὶ τὸ αὐστρουγγρικὸν ἀνακτοβούλιον ἔλαβεν ἀνακοίνωσιν τῆς ἐγκυκλίου καὶ ὁ ἰδιαίτερος ἡμῶν ἀνταποκριτὴς γνωστοποιεῖ ἡμῖν ποίαν ἐντύπωσιν παρήγαγεν ἐν Βιέννῃ. Ὁ κόμης Ἀνδράσσυ ἐπιδοκιμάζει κατ' ἀρχὴν τὴν πρότασιν περὶ ἐπιμονῆς ἀπὸ τοῦδε παρὰ τῇ Πύλῃ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ 24 ἄρθρου τῆς βερολινείου συνθήκης. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ διάθεμα τοῦτο μέλλει νὰ ἔχῃ χαρακτῆρα κοινῆς ἐπιδείξεως, ἐπιθυμεῖ νὰ περιμείνῃ ὅπως καὶ ἡ ἀγγλικὴ κυβέρνησις γνωστοποίησιν τὴν συναίνεσιν αὐτῆς. Δὲν ἔπεται ἐκ τούτου ὅτι ὑπάρχει φόβος μὴ ἡ Ἀγγλία ἀρνηθῇ νὰ μετέσχη τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος διαθήματος. Ὁ λόρδος Βήκονσφιλδ ἐν τῷ συνεδρίῳ, καίπερ θεωρῶν τὴν προταθεῖσαν ὑπὸ τῆς Γαλλίας ὁροθεσίαν ὡς συζητήσιμον — μεταχειριζόμεθα τὰς ἰδίας αὐτοῦ φράσεις — εἶχε κηρύξει ἀνεπαρκῆ καὶ ἀτελῆ τὰ διαπραχθέντα τῷ 1831 ἐλληνικὰ ὅρια. «Κατὰ πάντας τοὺς ἀρμοδίους πολιτικούς ἀνδρας, εἶπε, τὰ ὅρια ταῦτά εἰσι κίνδυνος καὶ συμφορὰ διὰ τε τὴν Τουρκίαν καὶ τὴν Ἑλλάδα· ὁ σχηματισμὸς αὐτῶν εἶναι ἐνθάρρυνσις διὰ τὴν ληστείαν, καὶ ἡ ληστεία ἐπάγεται κατ' ἀνάγκην ταραχὰς εἰς τὰς διόρους ἐπαρχίας». Τὸ πολὺ δύναται τις νὰ ἐνδοιάξῃ εἰάν αἱ πρὸς τὴν Ἑλλάδα διαθέσεις τῆς ἀγγλικῆς κυβερνήσεως εἰσὶν αἱ αὐταί, αἵτινες καὶ κατὰ τὸ συνέδριον, καὶ ἡ ὁπωσοῦν σκληρὰ γλῶσσα μελῶν τινῶν τοῦ ἀγγλικοῦ ὑπουργείου ὁμιλούντων περὶ Ἑλλήνων θὰ ἐφαίνετο ἐξεγείρουσα τοιαύτας ἀμφιβολίας, εἰάν ἡ τοῦ πρωθυπουργοῦ δὲν ἦτο ἀρκούντως ὀριστικὴ ὅπως ἀποσοθήσῃ τοὺς τοιούτους φόβους.